

Życie na Ziemi

Scenariusz lekcji filozofii dla uczniów szkół podstawowych

Cele:

- Uczniowie poddają refleksji fakt powstania życia na Ziemi.
- Uczniowie rozważają zjawisko ewolucji biologicznej.
- Uczniowie zastanawiają się nad sensem i kierunkiem rozwoju gatunku ludzkiego.

Metody i formy pracy:

- Ćwiczenie kreatywne
- Burza mózgów
- Dyskusja
- Eksperyment myślowy

Przebieg lekcji

Przed rozpoczęciem rozważań o ewolucji podajemy najważniejsze znane fakty związane z teorią Darwina. Następnie przechodzimy do ćwiczenia. Do jego przeprowadzenia używamy przygotowanych wcześniej kart z pytaniami. Gra służy jako rozgrzewka i przebiega dynamicznie.

1. Ćwiczenie – Co by było, gdyby...?

Potrzebujemy kart z serią następujących pytań.

Co by było, gdyby...

- dinozaury nie wyginęły?
- na Ziemi był tylko gatunek ludzki?
- ludzie rodzili się duzi i z czasem maleli?
- ludzie mieli skrzydła?
- ludzie byli nieśmiertelni?
- ludzie nie zeszli z drzew?
- na Ziemi nie powstał gatunek ludzki?
- ludzie mogli znacznie mutować w ciągu jednego życia?

Co by było, gdyby...
[twoje propozycje]?

Co by było, gdyby...
[pomysły uczniów – pusta karta]?

Karty są losowane przez uczniów, którzy w pierwszej kolejności próbują odpowiedzieć na pytania samodzielnie. Reszta klasy może zgłaszać propozycje później. Następnie inicjujemy dyskusję.

2. Dyskusja

Przykładowe pytania do dyskusji:

- Dlaczego powstało życie na Ziemi?
- Co to jest życie?
- Co to znaczy, że coś jest żywe?
- Dlaczego wszystko się zmienia z czasem?
- Co by było, gdyby zamiast wielu gatunków zwierząt było wiele gatunków ludzi?
- Dlaczego żywe organizmy na Ziemi stawały się z czasem coraz bardziej skomplikowane?
- Czy ludzkość osiągnęła szczyt swojego rozwoju ewolucyjnego?
- Czy człowiek stoi na szczycie ewolucji?
- Czy ewolucja może mieć swój kres?
- Czy to dobrze, że ludzie stali się rozumni?
- Jak inaczej mógłby przebiegać rozwój człowieka jako gatunku?
- Czy ludzkość ma wpływ na swoją ewolucję?

3. Eksperyment myślowy

Naukowcy odkryli, że organizm ludzki już od dawna nie zmienia się istotnie, tak jak było to na początku ewolucji biologicznej. Istotnym zmianom ulega tylko ludzki mózg, który przybiera na masie i robi się coraz bardziej gęsty od sieci neuronalnej. Intensywnie rozwija się kora przedczołowa odpowiedzialna za nowe umiejętności. Jak myślisz, gdyby ewolucja ludzkości dotyczyła już tylko funkcji mózgu u człowieka, jakie zdolności mentalne moglibyśmy osiągnąć w przyszłości? Czy byłyby to tzw. supermoce? W którym kierunku mogłaby pójść ewolucja gatunku ludzkiego?

